ഗവേഷണം: ഫോക്‌ലോർപഠനം, സംസ്കാരപഠനം

അജു കെ. നാരായണൻ
അസോസിയറ്റ് പ്രൊഫസർ, സ്കൂൾ ഓഫ് ലെറ്റേഴ്സ്, മഹാത്മാഗാന്ധി സർവകലാശാല, കോട്ടയം

സംഗ്രഹം

ഫോക്‌ലോർമേഖലയെ മുൻനിർത്തി ഗവേഷണം എന്ത്? എന്തിന്? എങ്ങനെ? എന്നു വിശദീകരിക്കാനുള്ള ശ്രമമാണിത്. ഗവേഷണപ്രക്രിയയുടെ അക്കാദമികവും സാമൂഹികവുമായ മാനങ്ങൾ ഇവിടെ ചർച്ച ചെയ്യുന്നു. ഫോക്‌ലോർപഠനത്തിനായി വിവിധ കാലങ്ങളിൽ ഉപയോഗിക്കപ്പെട്ട രീതിശാസ്ത്രങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാനായി ഫോക്‌ലോർപഠനത്തിന്റെ ലഘുചരിത്രം സംക്ഷേപിച്ചിരിക്കുന്നു. കേരളത്തിലെ/മലയാളത്തിലെ ഫോക്‌ലോർഗവേഷണം നേരിടുന്ന വെല്ലുവിളികളിലേക്ക് വിരൽചൂണ്ടുകയും ഫോക്‌ലോർപഠനത്തെ എങ്ങനെ സമകാലികമാക്കാം എന്നു പര്യാലോചിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഫോക്‌ലോറുകളെ വിവരിക്കാനും വ്യാഖ്യാനിക്കാനും വിമർശിക്കാനുമുള്ള സാധ്യതകൾ തുറന്നുതരുന്ന ജ്ഞാനമേഖലയെന്ന എന്ന നിലയിൽ സമകാലികസംസ്കാരപഠനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനസമീക്ഷകൾ ക്രോഡീകരിക്കുന്നു (ഈ വിഷയത്തെ മുൻനിർത്തി നടത്തിയ വെബിനാർ പ്രഭാഷണത്തിന്റെ ലേഖനരൂപം).

താക്കോൽവാക്കുകൾ: ഗവേഷണം, ഫോക്‌ലോർപഠനം, സംസ്കാരപഠനം, അറിവ് /ജ്ഞാനം, കർത്തൃത്വം, മിത്ത്, മാർക്സിസം, ഘടനാവാദം, ഘടനാവാദാനന്തരം, ആധുനികത, ഉത്തരാധുനികത, സ്ത്രീവാദം, പ്രകടനാത്മകത, കാല്പനികദേശീയത, കീഴാളപഠനം, ദലിത്പഠനം, കോളനിയനന്തരവാദം, ജനസംസ്കാരപഠനം

ഗവേഷണം എന്ന ജ്ഞാനോല്പാദനപ്രക്രിയ

ഗവേഷണത്തിലൂടെയാണ് നാം പുതിയ അറിവുകളെ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നത്. സമൂഹത്തെ പ്രചലിതമാക്കുന്ന ക്രിയാവിശേഷമാണ് ഗവേഷണം. മനുഷ്യ വംശം ഇന്നിങ്ങനെ ആയിത്തീർന്നത് നിരവധി ഗവേഷണചിന്തകളുടെ ഫലമാ യിട്ടാണെന്ന കാര്യത്തിൽ രണ്ടുപക്ഷമുണ്ടാവില്ല. വർത്തമാന കാലത്ത്/ ലോകത്ത് നേരിടേണ്ടി വരുന്ന പ്രശ്നങ്ങളെ അഭിസംബോധന ചെയ്യുക യെന്നത് സാമൂഹ്യബോധ്യമുള്ള അക്കാദമിക്കുകളുടെ കർത്തവ്യമാകുന്നു. പ്രശ്നങ്ങളിൽ ഇടപെട്ടും സന്ദേഹമുയർത്തിയും സംവാദങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടുമൊ ക്കെയാണ് നാമിവിടെ എത്തിച്ചേർന്നത്. ഈ 'എത്തിച്ചേരൽ/ആയിത്തീരൽ' ഒരു പര്യവസാനസത്തയല്ല. ഇനിയും മുന്നോട്ടു പോകേണ്ടതായുണ്ട്. നാം ഇതിനോടകം ഉല്പാദിപ്പിച്ച അറിവുകൾക്കകത്തും നിരവധി വിള്ളലുകളുണ്ടെന്ന് സൂക്ഷ്മദർശനത്തിൽ വ്യക്തമാകും. അവ പരിഹരിക്കുകയെന്ന ഉദ്ദേശ്യവും പ്രധാനമാണ്.

നിരവധി ഗവേഷണാത്മകനീക്കങ്ങളിലൂടെയും അന്വേഷണപദ്ധതി കളിലൂടെയുമാണ് നാം നമ്മെത്തന്നെ പരിഷ്ക്കരിച്ചത്. ഭാവിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഉപദർശനം കൂടിയാണ് ഗവേഷണം എന്നു പറയുന്നത് അതിനാലാണ്. ഭാഷാസാഹിത്യമണ്ഡലത്തിൽ നടക്കുന്ന ഗവേഷണത്തിന്റെ സ്വഭാവമല്ല ശാസ്ത്രമേഖലയിലെ ഗവേഷണത്തിന്റേത്. സാമൂഹ്യശാസ്ത്രമേഖലയിൽ നടക്കുന്ന ഗവേഷണം മറ്റൊരു തരത്തിലാണ്. ഗവേഷണപഠനത്തിന്റെ ആശയാവലികളും രൂപാവലികളും ഇങ്ങനെ മാറുന്നുണ്ടെങ്കിലും എല്ലാത്തരം ഗവേഷണപ്രക്രിയയും ഒരു കാര്യത്തെയാണ് ഉന്നം വെയ്ക്കുന്നത്. ജ്ഞാനോ ല്പാദനം (production of knowledge) എന്ന പരമമായ ലക്ഷ്യമാണത്. സമകാലികവും വിമോചനാത്മകവുമായ അറിവുകളുടെ ഉല്പാദനവും അവതര ണവും വിതരണവുമാണ് ഗവേഷണപഠനത്തിലൂടെ സാക്ഷാത്ക്കരിക്കേണ്ടത്.

കേവലപഠനങ്ങളിൽനിന്ന് തീർത്തും വ്യത്യസ്തമാണ് ഗവേഷണപഠനം. നിലവിലുള്ള അറിവുകളുടെ സ്വാംശീകരണം മാത്രമാണ് കേവലപഠനങ്ങൾ. മുമ്പ് പലരാൽ ഉല്പാദിപ്പിക്കപ്പെട്ട വിജ്ഞാനങ്ങളുടെ ആർജ്ജനം മാത്രമാണ വിടെ നടക്കുന്നത്. പഠിതാവിന് ഇവിടെ പാസ്സീവായ കർത്തൃസ്ഥാനമേയുള്ളൂ വെന്ന് താത്ത്വികമായി പറയാം. എന്നാൽ ഗവേഷണപഠനം, നിലനിൽക്കുന്ന ജ്ഞാനത്തെ അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നതോടൊപ്പം പ്രസ്തുത ജ്ഞാനത്തെ ത്തന്നെ സന്ദേഹബുദ്ധ്യാ സമീപിക്കുകയും അതിനെ അപനിർമ്മിക്കുകയും പ്രശ്നവൽക്കരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഗവേഷക/ൻ, ഗവേഷണപ്രശ്നത്തിലേക്ക്

(research problem) എത്തിച്ചേരുന്നത് ഇപ്രകാരമാണ്. പ്രശ്നാഭിമുഖീകരണം, വിവരണം, വ്യാഖ്യാനം, വിമർശം, നിഗമനം/ഉപദർശനം എന്നിവ ഗവേഷണപഠനത്തിൽ ഉള്ളടങ്ങണം. തികഞ്ഞ രീതിശാസ്ത്രഭദ്രതയോടെയും സൈദ്ധാന്തികമായ അടിത്തറയോടെയും നടത്തുന്ന അന്വേഷണമാണ് കാലികവും നാണയമുള്ളതുമായ വിജ്ഞാനത്തെ ഉല്പാദിപ്പിക്കുകയും പുനരുല്പാദിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത്. അറിവ് അറിവായിത്തീരുന്നത് അതിന് കാലികമായ ഇടപെടൽശേഷിയുള്ളപ്പോൾ മാത്രമാണ്. ഉല്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന അറിവ് വിമോചനാത്മകവും പുരോഗമനപരവുമാണോ എന്ന ചോദ്യവും പ്രസക്തമാണ്. മനുഷ്യസമൂഹത്തെ പിന്നോട്ടടിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾക്ക് വിജ്ഞാനപദവി നല്കാനാവില്ല. ഇവിടെയാണ് ജനാധിപത്യം, സമഭാവന, മാനവികത, സമത്വം, സാകല്യബോധം തുടങ്ങിയ മൂല്യങ്ങൾ ഗവേഷണപ്രക്രിയയിൽ സുപ്രധാനമായിത്തീരുന്നത്. ഗവേഷണം സാമൂഹികവൃത്തിയാണെന്നും രാഷ്ട്രീയപ്രവർത്തനമാണെന്നും സൂചിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതിന്റെ സാംഗത്യമിതാണ്. ഈവക ബോധ്യങ്ങളോടെ റിസർച്ചിനെ സമീപിക്കുമ്പോൾ ഗവേഷകന്/ഗവേഷകയ്ക്ക് ആക്ടീവായ കർതൃസ്ഥാനം കൈവരുകയും ചെയ്യും.

ഫോക്‌ലോർപഠനത്തിന്റെ നാൾവഴികൾ

യൂറോപ്യൻ നവോത്ഥാനത്തിന്റെ ഭാഗമായാണ് ഫോക്‌ലോർപഠനം സമാരംഭിക്കുന്നത്. ആധുനികത (modernityയിലേക്കു ചുവടുവെച്ച മനുഷ്യസമൂഹം ഉപേക്ഷിച്ചുതുടങ്ങിയ/ഉപേക്ഷിച്ച നാട്ടറിവുരൂപങ്ങളോടു ചിലർക്കു തോന്നിയ 'ഗൃഹാതുരത'യാണു ഫോക്‌ലോർപഠനത്തിനു തുടക്കം കുറിച്ചത്. ഈ മനോഭാവം ഫോക്‌ലോറുകളെ ശേഖരിച്ചുവെയ്ക്കുന്നതിലേക്ക് ക്രമേണ എത്തിപ്പെട്ടു. മ്യൂസിയംപീസ് എന്ന നിലയിൽ ഫോക്‌ലോർവസ്തുതകൾ ശേഖരിക്കപ്പെട്ടു തുടങ്ങി. പ്രധാനമായും വാമൊഴിയിനങ്ങളാണ് ആദ്യകാലത്തു ശേഖരിക്കപ്പെട്ടത്. കാല്പനികദേശീയതയുടെ (romantic nationality) കാലരാശികൂടിയായിരുന്നു അത്.

ദേശീയത (nationality) ഊട്ടിയുറപ്പിക്കാൻ ഫോക്‌ലോറുകൾ സഹായകമാവുമെന്ന് ജർമ്മൻ തത്ത്വജ്ഞാനിയും റൊമാന്റിക് നാഷണലിസ്റ്റ് സിദ്ധാന്തത്തിന്റെ ഉപജ്ഞാതാവുമായ ഹെർഡർ നിരീക്ഷിച്ചു. ജർമ്മൻദേശീയത ഊട്ടിയുറപ്പിക്കാനായി അഡോൾഫ് ഹിറ്റ്ലർ ഫോക്‌ലോറുകളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയുമുണ്ടായി. ഗൃഹാതുരത, ദേശീയതാനിർമ്മാണം എന്നിവയുടെ ഫലമായി ഫോക്‌ലോർ ഒരു സവിശേഷ പഠനവിഷയമായി രൂപാന്തരപ്പെട്ടു.

രീതിശാസ്ത്രഭദ്രതയുള്ള പഠനപദ്ധതിയെന്ന നിലയിൽ ഫോക്‌ലോർപഠനം മാറിത്തീരുന്നത് ഗ്രിം സഹോദരന്മാരിലൂടെയാണ്. നാടോടിക്കഥകളുടെ 'ur form' കണ്ടെത്താൻ അവർ ശ്രമിച്ചു. കഥകളുടെ ഉല്പത്തിദേശം, ഉല്പത്തികാലം, പൂർവരൂപം എന്നിവയിലായിരുന്നു ശ്രദ്ധ. ഏതാണ്ട് ഇതേ രീതിയിലാണു തിയഡോർ ബെൻഫേയുടെ പഠനങ്ങളും മുന്നേറിയത്. യൂറോപ്പിൽ പ്രചാരത്തിലുള്ള പഞ്ചതന്ത്രം കഥകളുടെ ഉല്പത്തി അദ്ദേഹം അന്വേഷിക്കുകയുണ്ടായി. ഭാരതമാണ് പഞ്ചതന്ത്രം കഥകളുടെ മൂലദേശമെന്നും അവ പേർഷ്യയിലൂടെ യൂറോപ്പിൽ എത്തിച്ചേർന്നുവെന്നും 'ഇന്ത്യാനിസ്റ്റിക് തിയറി'യിലൂടെ ബെൻഫേ നിരീക്ഷിച്ചു.

ജർമ്മൻപണ്ഡിതനായ മാക്സ് മുള്ളർ മിത്തിന്റെ/പുരാവൃത്തത്തിന്റെ ഉല്പത്തിയാണ് അന്വേഷിച്ചത്. 'ഭാഷയ്ക്കുണ്ടാകുന്ന രോഗം' മൂലമാണ് (disease of language) മിത്ത് ജനിക്കുന്നതെന്ന് അദ്ദേഹം വാദിച്ചു. പൂർവകാലത്തിന്റെ അപരിഷ്കൃതമായ ഭാഷാവിളയാട്ടമായി മിത്തിനെ നോക്കിക്കാണുകയും ഒരിക്കൽ ലളിതഘടനയും സ്വരൂപവുമുണ്ടായിരുന്ന മിത്ത് പിന്നീട് സങ്കീർണ്ണമായിത്തീരുന്നത് ഭാഷയ്ക്കുണ്ടാവുന്ന വ്യതിയാനം/പരിണാമം മൂലമാണെന്നും സമർത്ഥിക്കുകയുണ്ടായി. ഒരു ആലങ്കാരിക ഭാഷാഖണ്ഡത്തിന് മറ്റൊരു സ്ഥല-കാലത്തിൽ പുതിയ അർത്ഥങ്ങൾ സംജാതമാകുന്നതോടെ പുതുവ്യാഖ്യാനങ്ങളും ഉണ്ടായിവന്നേക്കാം. മിത്തിന് സങ്കീർണഘടന കൈവരുന്നത് ഇപ്രകാരമാണെന്ന് മുള്ളർ നിരീക്ഷിക്കുന്നു. അത് പുരാവൃത്താഖ്യാനത്തിന്റെ ഭാഷാഘടനയിലേക്കുള്ള നോട്ടമായിരുന്നു.

നരവംശപണ്ഡിതനും ധർമ്മപരതാവാദി (functionalist) യുമായ ബ്രോനിസ്‌ലോവ് മലിനോവ്സ്കി 'മിത്ത് ഇൻ പ്രിമിറ്റീവ് സൈക്കോളജി' എന്ന തന്റെ പഠനത്തിൽ, പുരാവൃത്തം, ഐതിഹ്യം എന്നിവയ്ക്കു സമൂഹത്തിലുള്ള പങ്കിനെപ്പറ്റി അന്വേഷിക്കുന്നുണ്ട്. ട്രോബിയന്റ് ദ്വീപുനിവാസികളുടെ ജീവിതത്തെ അധികരിച്ചു നടത്തിയ പഠനത്തിൽ പുരാവൃത്തത്തെപ്പറ്റി ഇങ്ങനെ എഴുതുന്നു: പുരാവൃത്തങ്ങൾ സത്യമാണെന്നു ജനത വിശ്വസിക്കുക മാത്രമല്ല അതു പവിത്രമാണെന്നു കരുതുകയും ചെയ്യുന്നു. അനുഷ്ഠാനങ്ങളുടെ അവതരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടാണ് മിക്കവാറും മിത്തുകൾ പറയപ്പെടുന്നത്. എന്നാൽ അനുഷ്ഠാനങ്ങളുടെ സാധുത നിലച്ചുപോയാലും മിത്തുകൾ നിലനിന്നേക്കാം. പുരാവൃത്തങ്ങൾ ഒരു ജനതയുടെ വിശ്വാസസഞ്ചയത്തെ പ്രകടിപ്പിക്കുകയും ദൃഢീകരിക്കുകയും പ്രതീകവൽക്കരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അത് ധാർമ്മികത ഉറപ്പുവരുത്തുന്നു, സംരക്ഷിക്കുന്നു. മനുഷ്യപരിഷ്ക്കാരത്തിന്റെ

നിർണ്ണായകഘടകമായ പുരാവൃത്തം വെറുമൊരു നിരുപയോഗകഥയല്ല, മറിച്ച് ഒരു സജീവബലമാണ്.

ആൻഡ്രൂ ലാങ്ങും ഡബ്ലിയു.ജെ. കോക്സും മിത്ത് ജനിക്കുന്നത് അനുഷ്ഠാനങ്ങളിൽ നിന്നാണ് എന്നഭിപ്രായമുള്ളവരാണ്. ആദിമസമൂഹങ്ങളുടെ പ്രകൃത്യാരാധനയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു നിൽക്കുന്ന ഭാഷാഖ്യാനമാണ് മിത്ത് എന്ന ലാങ്ങിന്റെ നിരീക്ഷണവും അനുഷ്ഠാനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട deep true nature ആണ് പുരാവൃത്തമെന്നുള്ള ജെയിംസ് ഫ്രേസറുടെ നിരീക്ഷണവും ശ്രദ്ധേയമാണ്. മാക്സ് മുള്ളറും ആൻഡ്രൂ ലാങ്ങും ജെയിംസ് ഫ്രേസറും മാനവികവിചാരമാതൃകയിൽനിന്നുകൊണ്ട് പുരാവൃത്തങ്ങളെ യുക്തീകരിക്കാനുള്ള ശ്രമമാണ് നടത്തിയതെന്നു പൊതുവേ വിലയിരുത്തപ്പെടുന്നു. ഫിൻലാന്റിലെ നാടോടി ഇതിഹാസമായ കലേവാലയുടെ മൂലരൂപവും മൂലദേശവും ഉല്പത്തികാലവും കണ്ടുപിടിക്കാനാണു ജൂലിയസ് ക്രോണും കാർലേ ക്രോണും ശ്രമിച്ചത്. ഇതിനായി അവർ ഫിന്നിഷ് മെത്തേഡ് ആവിഷ്ക്കരിച്ചു. ചുരുക്കത്തിൽ ഇവരെല്ലാംതന്നെ ചെയ്തത് ഒരു കാര്യമാണ്: ഫോക്‌ലോറിന്റെ ഉല്പത്തി അന്വേഷിക്കുക! ഫോക്‌ലോർപഠനത്തിന്റെ ഒന്നാം ഘട്ടം ഉല്പത്തി അന്വേഷണങ്ങളാണെന്നു സാമാന്യമായി പറയാം.

ഘടനാവാദത്തിന്റെ സൈദ്ധാന്തികമായ ധാരകളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതാണു ഫോക്‌ലോർ പഠനത്തിന്റെ അടുത്ത ഘട്ടം. റഷ്യൻ ഫോക്‌ലോറിസ്റ്റായ വ്ളാദിമിർ പ്രോപ്പിൽനിന്ന് ഇതാരംഭിക്കുന്നു. റഷ്യൻ നാടോടിക്കഥയായ സ്കാസ്കിയുടെ ഘടനാപരമായ അപഗ്രഥനത്തിനാണ് അദ്ദേഹം ശ്രമിച്ചത്. മുപ്പത്തിയൊന്നു ധർമ്മപരമായ ഏകകങ്ങൾ (functional units) കൊണ്ടാണ് എല്ലാ നാടോടിക്കഥകളും ആഖ്യാനം ചെയ്യപ്പെടുന്നതെന്നും ഒരു അഗാധഘടന (deep structure) യിൽനിന്ന് അനേകം കഥകൾ ജന്മം കൊള്ളുന്നുവെന്നും പ്രോപ്പ് അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. ഭാഷാശാസ്ത്രത്തിലെ ചില നിരീക്ഷണങ്ങളെ മുൻനിർത്തി പ്രോപ്പ് നടത്തിയ കഥാപഗ്രഥനത്തിനു വമ്പിച്ച ശ്രദ്ധയും പ്രചാരവും ലഭിക്കുകയുണ്ടായി.

പ്രശസ്ത നരവംശശാസ്ത്രജ്ഞനും ഫോക്‌ലോറിസ്റ്റുമായ ലെവിസ്ട്രേറാസ്, മിത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന ഘടനയിലാണ് ശ്രദ്ധവെച്ചത്. സങ്കീർണ്ണമായ ഭാഷാവബോധങ്ങളെന്നപോലെ സാമൂഹ്യനിർമ്മിതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പല ഘടകങ്ങളും മിത്തിൽ ഉൾച്ചേർന്നിരിക്കുന്നുവെന്ന് അദ്ദേഹം നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. പഴമ, ഗൃഹാതുരത എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു മാത്രം മിത്തുകളെ നോക്കിക്കണ്ട മുൻപഠനങ്ങളിൽനിന്നുള്ള വലിയ വിച്ഛേദമായിരുന്നു അവ.

സ്ട്രോസിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം മിത്ത് ഒരു സവിശേഷഭാഷയെയാണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. മനുഷ്യസംസ്കാരചരിത്രത്തിലെ പുരാതനമായ ഒരു ഘട്ടത്തിലാവാം പുരാവൃത്തങ്ങൾ രൂപപ്പെട്ടതെന്നും അന്നവയ്ക്ക് ഒരു ലളിതഘടനയാവാം ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കുകയെന്നും നിരീക്ഷിച്ചു. എല്ലാ മിത്തുകളിലും അടിസ്ഥാനപരമായ ഒരു വൈരുദ്ധ്യത്തിന്റെ സമീകരണം കാണാമെന്നും സ്ട്രോസ് പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ട്.

മിത്തിനുള്ളിലെ കഥയ്ക്കാണ് ലെവി സ്ട്രോസ് ഏറെ പ്രാധാന്യം കല്പിച്ചത്. അപഗ്രഥനത്തിനായി അദ്ദേഹം പുരാവൃത്തത്തെ ഏകകങ്ങളാക്കി. ഏകകങ്ങൾ (units) വേറിട്ടല്ല, സംഘാതമായാവും നിലകൊള്ളുക. ഇത്തരം സംഘാതങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ബന്ധമാണ് മിത്തിനെ സൃഷ്ടിക്കുന്നത്. ഏകകങ്ങളെ തിരശ്ചീനതലത്തിലും ലംബതലത്തിലും ബന്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ടാണ് ലെവിസ്ട്രോസ് പുരാവൃത്തവിശകലനം നടത്തിയത്. എല്ലാ മിത്തുകളിലും മൂന്നു പ്രക്രിയകൾ നടക്കുന്നുണ്ടെന്നു സ്ട്രോസ് വാദിച്ചു. ഒന്ന്: സമീകരണമില്ലാത്ത രണ്ടു വൈരുദ്ധ്യങ്ങൾ. രണ്ട്: വൈരുദ്ധ്യങ്ങളും അതിന്റെ സമീകരണവും. മൂന്ന്: വൈരുദ്ധ്യങ്ങളുടെ ഓരോ ധ്രുവവും ഇതര ഘടകവുമായി വൈരുദ്ധ്യത്തിലായിരിക്കുകയും അവയോരോന്നും സമീകരിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ വൈരുദ്ധ്യങ്ങളിലൂടെയും സമീകരണങ്ങളിലൂടെയുമുള്ള അന്വേഷണം പുരാവൃത്തത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന വൈരുദ്ധ്യത്തിലേക്ക് നമ്മെ നയിക്കുന്നുവെന്നാണ് സ്ട്രോസിയൻ പക്ഷം.

ആധുനികീകരണത്തോടെയും ശാസ്ത്രവികാസത്തോടെയും ആവിർഭവിച്ച 'ജ്ഞാനോദയമാനവികത'യ്ക്കുള്ളിൽ വന്യതയുടെ (savage) ഘടകങ്ങൾ നിലനിൽക്കുന്നുണ്ടെന്ന ഫ്രോയ്ഡിയൻ വാദത്തെ ഇതിനോടു ചേർത്തുവെയ്ക്കാവുന്നതാണ്. Civilization and its Discontents എന്ന കൃതിയിൽ, ആധുനികസമൂഹം മിത്തുകളെ കണ്ണടച്ചു നിരാകരിക്കുന്നതിന്റെ അപകടസാധ്യതകളെപ്പറ്റി ഫ്രോയ്ഡ് സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ഘടനാവാദപഠനങ്ങൾ പൊതുവേ മിത്തിന്റെ ആന്തരികഘടനയിലാണ് ശ്രദ്ധ പതിപ്പിച്ചതെന്നു കാണാം. ആയതിനാൽത്തന്നെ മിത്തിന്റെ ഉപരിഘടനകളെയും അതിന്റെ പൊരുളുകളെയും കാര്യമായി പരിഗണിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

മിൽമേൻ പാരിയും ശിഷ്യനായ ആൽബർട്ട് ബേറ്റ്സ് ലോർഡും ചേർന്ന് ആവിഷ്ക്കരിച്ച കെട്ടുമുറസിദ്ധാന്തം (theory of oral formula) കഥാഗാനങ്ങൾ പാടപ്പെടുന്നതിന്റെ ഘടനാവാദപരമായ വിശദീകരണമാണ്. പിന്നീടു വന്ന അമേരിക്കൻ പണ്ഡിതനായ അലൻ ഡൻഡസും കഥകളുടെ

ഘടനാപഗ്രഥനമാണ നടത്തിയത്. ആറ് അടിസ്ഥാന മോട്ടീഫീമുകളാലാണ് കഥ നെയ്യപ്പെടുന്നതെന്ന് അദ്ദേഹം സിദ്ധാന്തിച്ചു. എല്ലാം സാർവലൗകിക മാണെന്ന ആധുനികതാവാദപരമായ ആശയാവലിതന്നെയാണ ഇത്തരം ഘടനാവാദപഠനങ്ങളുടെ ആത്യന്തിക ഉള്ളടക്കം.

ഫോക്‌ലോർപഠനത്തിന്റെ അടുത്ത ഘട്ടം ഇതിൽനിന്നു വളരെ വിഭിന്നമാണ്. എല്ലാ ഫോക്‌ലോറുകളുടെയും വിചാരമാതൃക/രൂപമാതൃക (paradigm) ഒന്നാണെന്നു പറയുകയല്ല, മറിച്ച് ഏതേതെല്ലാം തരങ്ങളിലും തലങ്ങളിലുമാണ് അവയ്ക്ക് അനന്യത കൈവരുന്നത് എന്നു കണ്ടെത്തുകയാണി വിടെ. ഫോക്‌ലോറിന്റെ സാമാന്യതയിലല്ല, സവിശേഷതയിൽ ശ്രദ്ധയൂന്നുന്ന പഠനങ്ങളാണവ. ഉപരിഘടനകളെ പരിഗണിച്ചുതുടങ്ങിയെന്നു ചുരുക്കം. ഒരേ അഗാധഘടനയിൽ നിലകൊള്ളുമ്പോഴും എന്തുകൊണ്ട് ഉപരിഘടനകൾ വ്യതിരിക്തങ്ങളാവുന്നുവെന്നു പരിശോധിക്കപ്പെട്ടു. കാളി-ദാരികമിത്തിൽനിന്ന് ഉരുവം കൊള്ളുന്നതാണ മുടിയേറ്റ്, മുടിയെടുപ്പ് എന്നീ അനുഷ്ഠാനങ്ങളെങ്കിലും അവയുടെ വിഭിന്നതകളിൽ ശ്രദ്ധവെയ്ക്കുന്നതാകുന്നു പുതിയസമീപനം. ഘടനാ വാദാനന്തരം (post structural) എന്നു വിശേഷിപ്പിക്കാവുന്ന രീതിയാണിത്. ഫോക്കിന്റെ സ്വത്വത്തെ സംബന്ധിച്ചും പുതിയ ധാരണകൾ രൂപപ്പെട്ടു. ഫോക്കും ലോറും തമ്മിലുള്ള ബന്ധംതന്നെ പുനരാലോചനയ്ക്കു വിധേയമായി. വിവിധ ജ്ഞാനവിഷയങ്ങൾ (ചരിത്രം, സംഗീതം, നരവംശശാസ്ത്രം, ഭാഷാ ശാസ്ത്രം, ആഖ്യാനവിജ്ഞാനം, ചിഹ്നവിജ്ഞാനം, വംശീയപഠനം, മനശ്ശാസ്ത്രം, മനോവിശകലനം, തത്ത്വചിന്ത തുടങ്ങിയവ) മുന്നോട്ടുവെച്ച നിരവധിയായ സങ്കല്പനങ്ങളെയും ജ്ഞാനിമങ്ങളെയും ഫോക്‌ലോർപഠനത്തിനായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയെന്ന ബഹുവിജ്ഞാനീയവും (multi-disciplinary) അന്തർവൈജ്ഞാനികവുമായ (inter disciplinary) രീതിശാസ്ത്രമാണ സമകാലിക ഫോക്‌ലോർപഠനത്തിനും അവലംബിക്കുന്നത്.

നാടൻകലകളടക്കമുള്ള ഫോക്‌ലോർവസ്തുതകളെ എങ്ങനെ സമീ ക്കണമെന്ന ചോദ്യം സുപ്രധാനമാണ്. സമകാലികസന്ദർഭത്തിൽ ഈ ചോദ്യം കൂടുതൽ പ്രസക്തമാവുന്നത് കേരളത്തിലെ ഫോക്‌ലോർഗവേഷണം പരമ്പരാഗതവഴികളെ ഉപേക്ഷിക്കാൻ ഇനിയും വിമുഖത കാട്ടുന്നുവെന്നതി നാലാണ്. ഫോക്‌ലോറിനെ സംബന്ധിച്ച കാല്പനികാഭിമുഖ്യങ്ങളും താല്പ ര്യങ്ങളും നാമിനിയും കൈവെടിഞ്ഞിട്ടില്ല. പാരമ്പര്യ (tradition) ത്തോടും ഭൂതകാല (past) ത്തോടും ഫോക്‌ലോറിനു ബന്ധമുണ്ടെങ്കിലും അതു വർത്ത മാനകാലത്തോടും ഭാവിയോടും ചില സംവേദനങ്ങൾ നടത്തുന്നുണ്ട്. ഇത്തരം

സംവേദനങ്ങളിലാണ് പഠിതാക്കൾ ശ്രദ്ധയൂന്നേണ്ടത്. ഫോക്‌ലോറിനെ സംസ്കാരശൃംഖലയുടെ (cultural circuit) ഭാഗമായി വിശദീകരിക്കാനും വ്യാഖ്യാനിക്കാനും കഴിയണം. പഴയ മട്ടിലുള്ള പഠനങ്ങൾ ഫോക്‌ലോറിനെ ഭൂതകാലത്തിന്റെ തിരുശേഷിപ്പുകളായി വാഴ്ത്തിപ്പാടുകയും ഫോക്‌ലോറിന്റെ ഭൂമിക സംശുദ്ധവും അചാല്യവുമാണെന്ന തറവാടിത്തഘോഷണം മുഴക്കുകയുമാണ്.

കേരളത്തിൽ ഇന്നു നടക്കുന്ന ഒട്ടുമിക്ക ഫോക്‌ലോർഗവേഷണത്തിന്റെയും പരാധീനതകളിലൊന്ന് അത് ദത്തങ്ങളുടെ കേവലക്രോഡീകരണം മാത്രമായി ചുരുങ്ങിപ്പോകുന്നുവെന്നതാണ്. ഫീൽഡ് വർക്കിലൂടെ ലഭിച്ച ഡേറ്റയുടെ അവതരണം മാത്രമാകുന്ന ഗവേഷണപ്രബന്ധം. നാട്ടറിവുകളുടെ ശേഖരണവും അവതരണവും ഫോക്‌ലോർപഠനത്തിൽ ഒഴിവാക്കാനാകാത്തതാണ്. എന്നാൽ നാട്ടറിവുകളുടെ അവതരണംകൊണ്ടുമാത്രം പുതിയ ജ്ഞാനോല്പാദനം സാധ്യമാവില്ല. ഒരു നാടോടിനാടകക്കാരൻ മുഖത്തെഴുതാൻ ചിരട്ടരക്കരി ഉപയോഗിക്കുന്നുവെന്ന്, മണ്ഡലവൃത്തി (field work) യിലൂടെ ലഭിച്ച അറിവായി ഒരു പ്രബന്ധത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്താം. പക്ഷേ ഇതോടൊപ്പം പഠിതാവ് സ്വയമൊരു ചോദ്യമുന്നയിക്കണം: So what? അതുകൊണ്ടെന്ത്? ഓണക്കാലത്തു കുട്ടനാട്ടിലെ ജനത വള്ളംകളിയിൽ അവരവരുടേതായ രീതിയിൽ പങ്കെടുക്കുന്നു: So what? ഈ ചോദ്യത്തോടു വൈജ്ഞാനികമായി പ്രതികരിക്കാനുള്ള കടമ ഫോക്‌ലോർപഠിതാവിനുണ്ട്. ദത്തം (data) എന്നത് നാട്ടാരുടെ അറിവാണ്. അതിനെ മുൻനിർത്തി ഗവേഷക/ൻ പുതിയ അറിവുകൾ എങ്ങനെ നെയ്തെടുക്കുന്നുവെന്നതാണ് പ്രധാനം. ദത്താപഗ്രഥനത്തിന് പഠിതാവിനെ സഹായിക്കുന്ന സാമഗ്രികളാണ് (tools) സിദ്ധാന്തങ്ങളും താക്കോൽസങ്കല്പനങ്ങളും. രീതിശാസ്ത്രഭദ്രതയോടെ ഇക്കാര്യം നിർവഹിക്കപ്പെടുക വഴിയാണ് മേന്മയുള്ള പ്രബന്ധം സംരചിക്കപ്പെടുക. ഏതുതരം സിദ്ധാന്തങ്ങളും സങ്കല്പനങ്ങളുമാണ് പ്രയോഗിക്കപ്പെടുകയെന്നതും സുപ്രധാനമാണ്. ഇവിടെയാണ് സമകാലികസംസ്കാരപഠനത്തിന്റെ (Contemporary Cultural Studies) സിദ്ധാന്തങ്ങൾ ഗവേഷകർക്ക് വഴികാട്ടിയാവുന്നത്. സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ അന്ധമായ പ്രയോഗമല്ല, കാലികമായ അറിവുല്പാദനത്തിനു സഹായിക്കുന്ന സൈദ്ധാന്തികസമീക്ഷകളുടെ ഏകോപനവും പ്രയോഗവുമാണ് മുഖ്യം.

എല്ലാ അറിവുരൂപങ്ങളെയുമെന്നപോലെ ഫോക്‌ലോർരൂപങ്ങളെയും നിർണയിക്കുന്നതിൽ ജാതി, മതം, വർഗം, വംശം, ലിംഗം, ദേശം തുടങ്ങിയ

സംവർഗങ്ങൾ പങ്കു വഹിക്കുന്നുവെന്ന തിരിച്ചറിവ് ഗവേഷകർക്കുണ്ടാകണം. സമകാലികസംസ്കാരപഠനം തുറന്നുതരുന്ന ജ്ഞാനവഴികളെ കഴിയുന്നത്ര പ്രയോജനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് അറിവുരൂപങ്ങളെ വിമർശബുദ്ധ്യാ സമീപിക്കണം. നാട്ടറിവുരൂപങ്ങളുടെ (അതു തെയ്യമോ പഴഞ്ചൊല്ലോ ആദിവാസിനൃത്തമോ തോറ്റംപാട്ടോ ആകട്ടെ) എല്ലാക്കാലത്തെയും അർത്ഥം പറയാനല്ല, സന്ദർഭാനുസൃതം പൊരുൾ തിരിക്കാനാണ് ശ്രമിക്കേണ്ടത്. പൂർത്തീകരിക്കപ്പെട്ട/ അടഞ്ഞ അർത്ഥമല്ല 'പൊരുൾ'. സന്ദർഭമനുസരിച്ചു മാറുന്നതാണത്. സിഗ്നിഫിക്കേഷൻ (Signification) എന്ന് ഈ പ്രക്രിയയെ വിളിക്കാം. ഇങ്ങനെ വരുമ്പോൾ ഫോക്‌ലോർവ്യാഖ്യാനങ്ങൾ അടഞ്ഞ വ്യവസ്ഥയാകില്ല. പകരം, ജ്ഞാനസാധ്യതകളുടെ ജനാലകൾ തുറന്നിടലായിത്തീരും.

സംസ്കാരപഠനം

'കൾച്ചറൽ സ്റ്റഡീസ്' എന്നതിന്റെ മലയാളഭാഷാന്തരങ്ങളാണ് സംസ്കാരപഠനം, സാംസ്കാരികപഠനം, സംസ്കാരവിമർശം, സാംസ്കാരികവിമർശം എന്നിവയെങ്കിലും സംസ്കാരപഠനം എന്ന പ്രയോഗത്തിനാണ് ഏറെ സ്വീകാര്യത ലഭിച്ചത്. ഈ പഠനമേഖലയെ പ്രാഥമികമായി പരിചയപ്പെടുത്തിയ ചില മലയാളഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ ശീർഷകങ്ങൾ (സംസ്കാരപഠനം ഒരാമുഖം, സംസ്കാരപഠനം: ചരിത്രം, സിദ്ധാന്തം, പ്രയോഗം തുടങ്ങിയവ) ഈ പ്രയോഗത്തിന്റെ സ്ഥാനപ്പെടലിന് കാരണമായിട്ടുണ്ടാവാം.

കേരളത്തിന്റെ ഭാഷാസാഹിത്യപഠനമണ്ഡലത്തിൽ സംസ്കാരപഠനം എന്ന വിഷയം ഇന്നു കരിക്കുലത്തിന്റെയും സിലബസിന്റെയും ഭാഗമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും സംസ്കാരപഠനം എന്ന സമസ്തപദത്തിന്റെ വിവക്ഷ പഠിതാക്കളിൽ ആശയക്കുഴപ്പം സൃഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടേയിരിക്കുന്നു. സംസ്കാരത്തെ കുറിച്ചുള്ള ഏതു പഠനത്തെയും സംസ്കാരപഠനമായി കരുതുന്നവരുണ്ട്. യഥാർത്ഥത്തിൽ, സംസ്കാരത്തെ കുറിച്ചുള്ള പഠനമല്ല സംസ്കാരപഠനം. ഏതിനെയും സാംസ്കാരികമായി നോക്കിക്കാണുന്ന, സംസ്കാരമെന്ന നിലയിൽ അവയെ വിവരിക്കാനും വ്യാഖ്യാനിക്കാനും ശ്രമിക്കുന്ന പഠനമാണ് സംസ്കാരപഠനം. തികഞ്ഞ വിമർശബുദ്ധിയോടെ കാര്യങ്ങളെ നോക്കിക്കാണാനും സൈദ്ധാന്തിക സംബുദ്ധിയോടെ അവയെ വ്യാഖ്യാനിക്കാനുമുള്ള രീതിശാസ്ത്രമാണത്. നാളിതുവരെ 'സംസ്കാരം' എന്നു പേർവിളിക്കപ്പെട്ട/എണ്ണപ്പെട്ട ഇനങ്ങളുടെ കേവല പഠനമല്ലത്. ആയതിനാൽത്തന്നെ, ഏതുവിഷയത്തെയും നോക്കിക്കാണാനും (അതു ഭാഷയോ സാഹിത്യമോ സിനിമയോ സംഗീതമോ നൃത്തമോ ഫോക്‌ലോറോ കോവിഡോ ലോക്ഡൌണോ കെ.റെയിലോ

ആവട്ടെ) സവിശേഷരീതിയിൽ അപഗ്രഥിക്കാനും പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന രാഷ്ട്രീയജാഗ്രതകൂടിയാണത്. 'സംസ്കാരപഠനം' എന്ന തർജ്ജമയിൽ അതിന്റെ രാഷ്ട്രീയ ഉന്നം നഷ്ടമായി എന്നു ചില പണ്ഡിതർ പരിതപിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ജനപ്രിയമായിത്തീർന്ന പ്രയോഗമെന്ന നിലയിൽ ഇവിടെ സംസ്കാരപഠനം എന്നുതന്നെ ഉപയോഗിക്കുന്നു.

ഭാഷ, കല, സാഹിത്യം, സമൂഹം, ശാസ്ത്രം തുടങ്ങിയ വിഷയങ്ങൾക്കു കൂടി ബാധകമാണ് സംസ്കാരപഠനം എന്നു സൂചിപ്പിച്ചുവല്ലോ. എന്തിനെയും അപനിർമ്മിക്കാനും പ്രശ്നവൽക്കരിക്കാനും സഹായിക്കുന്ന പരിപ്രേക്ഷ്യമാണത്. 1960-കളോടുകൂടി ഇംഗ്ലണ്ടിൽ രൂപീകൃതമായ സംസ്കാരപഠനത്തിന്റെ ആശയാവലിയെത്തുടർന്ന് ബർമിങ്ഹാം സർവകലാശാലയിൽ Centre For Contemporary Cultural Studies എന്ന സ്ഥാപനം സംസ്ഥാപിതമാവുന്നു. റിച്ചാർഡ് ഹൊഗാർട്ട്, സ്റ്റുവർട്ട് ഹോൾ തുടങ്ങിയ പണ്ഡിതരാണ് അതിന് നേതൃത്വം നൽകിയത്. ഇങ്ങനെയൊരു പഠനവിഭാഗം ആരംഭിച്ചതിന്റെ പിന്നിലുള്ള സാമൂഹികവും സാംസ്കാരികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ കാരണം വളരെ പ്രധാനമാണ്.

മാർക്സിയനും ബ്രിട്ടീഷ് സംസ്കാരപഠിതാവുമായ റെയ്മണ്ട് വില്യംസ് 1950-ൽ 'കൾച്ചർ ആൻഡ് സൊസൈറ്റി' എന്നൊരു പുസ്തകം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയുണ്ടായി. സംസ്കാരപഠനം എന്ന വിജ്ഞാനശാഖയുടെ അടിത്തറ രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിൽ പ്രധാന പങ്കുവഹിച്ച ഗ്രന്ഥമാണിത്. അതുപോലെ, റിച്ചാർഡ് ഹൊഗാർട്ട് രചിച്ച 'യൂസസ് ഓഫ് ലിറ്ററസി', ഇ.പി. തോംസൺ രചിച്ച 'മേക്കിങ് ഓഫ് ഇംഗ്ലീഷ് വർക്കിംഗ് ക്ലാസ്സ്' എന്നീ പുസ്തകങ്ങളും. ഇവ അക്കാദമിക് വിഷയങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കാനായി എഴുതപ്പെട്ടവയല്ല. മറിച്ച്, അക്കാലത്തെ ഇംഗ്ലണ്ടിലും പൊതുവെ യൂറോപ്പിലും കാണുന്ന ചില സാമൂഹ്യാവസ്ഥകളെയും രാഷ്ട്രീയവിഷയങ്ങളെയും അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി എഴുതപ്പെട്ടതാണ്. രണ്ടാം ലോകമഹായുദ്ധാനന്തരം അവിടുത്തെ ഇടതുപക്ഷത്തിനേറ്റ തിരിച്ചടിയിൽനിന്ന് ചില പാഠങ്ങൾ ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ട്, ബ്രിട്ടീഷ്സംസ്കാരത്തെ മാർക്സിയൻപക്ഷത്തു നിന്നുകൊണ്ട് പുനർനിർവ്വചിക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയായിരുന്നു ഈ പണ്ഡിതർ. സ്റ്റുവർട്ട് ഹാൾ തുടങ്ങിയ പണ്ഡിതർ ഈ ധാരയിലേക്ക് പങ്കു ചേരുകയുണ്ടായി. ക്രമേണ സംസ്കാരപഠനവിചാരങ്ങൾക്ക് ഒരു അക്കാദമിക് മുഖം കൈവന്നു.

ബർമിങ്ഹാം യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ ഒരു ഡിപാർട്ട്മെന്റ് ആരംഭിക്കുന്നതിനു മുമ്പേ സംസ്കാരപഠനത്തിന്റെ ആശയപ്രപഞ്ചം രൂപപ്പെട്ടിരുന്നു.

സംസ്കാരപഠനത്തിനു ബീജാവാപം നല്കിയവർ വെറും സർവകലാശാലാ പണ്ഡിതർ മാത്രമായിരുന്നില്ല. അവരിൽ പലരും സാമൂഹ്യപ്രവർത്തകരും തൊഴിലാളിവർഗ്ഗപ്രശ്നങ്ങളിൽ നിരന്തരം ഇടപെടുന്നവരുമായിരുന്നു. അടിസ്ഥാനവർഗ്ഗങ്ങൾക്കിടയിൽ നടന്നിരുന്ന സാക്ഷരതാപ്രവർത്തനങ്ങളിലും വയോജനവിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും പുനരധിവാസപ്രവർത്തനങ്ങളിലും അവർ ഏർപ്പെട്ടു. ടെലിവിഷൻ എന്ന പുതുമാധ്യമത്തിലൂടെ സംപ്രേഷണം ചെയ്യപ്പെട്ട ജനപ്രിയസാംസ്കാരികോല്പന്നങ്ങൾ സമൂഹത്തിൽ വരുത്തുന്ന പരിവർത്തനങ്ങളെയും അവർ സശ്രദ്ധം വീക്ഷിച്ചു. തൊഴിലാളിവർഗ്ഗവും മറ്റുള്ളവരും തമ്മിലുള്ള അകലം വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ ഒരു സോഷ്യലിസ്റ്റ് സമൂഹത്തെ എങ്ങനെ രൂപപ്പെടുത്തിയെടുക്കാമെന്ന് അവർ ആലോചിച്ചു. ഇതിന്റെയെല്ലാം പ്രതിഫലനമാണ് സംസ്കാരപഠനം എന്ന ജ്ഞാനോദയം. ഇംഗ്ലണ്ടിലെ തൊഴിലാളിവർഗപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ കനലുകളിൽനിന്നാണ് സംസ്കാരപഠനം പിറവികൊണ്ടതെന്ന് ടോം സ്റ്റീലിനെപ്പോലുള്ള ചരിത്രപണ്ഡിതർ നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്.

എന്താണ് സംസ്കാരം എന്ന ചോദ്യം സംസ്കാരപഠനം ഉന്നയിക്കുന്നു. സംസ്കാരം എന്നത് വരേണ്യമായതാണ് എന്നാണ് പൊതുവെയുള്ള ബോധ്യം. ഈ ബോധം രൂപപ്പെട്ടതെങ്ങനെ എന്ന ഉപചോദ്യവും ഇവിടെ ഉയർന്നുവരുന്നു. കേരളസംസ്കാരം എന്നു കേൾക്കുമ്പോൾ കഥകളിയടക്കമുള്ള വരേണ്യബിംബങ്ങൾ മനസ്സിൽ തെളിഞ്ഞുവരുകയും പുലയരുടെ കമ്പുകളിയും ആദിവാസിനൃത്തവും മാപ്പിളപ്പാട്ടും തെളിയാതെ വരുന്നതും എന്തുകൊണ്ടാണെന്ന തീർത്തും ജനാധിപത്യപരവും മാനവികവുമായ ചോദ്യമാണ് സംസ്കാരപഠനം ഉയർത്തുന്നത്. വരേണ്യമൂല്യസങ്കല്പനങ്ങളും ഉന്നതകുലജാതരുടെ ലാവണ്യബോധങ്ങളും അധികാരമുള്ളവരുടെ ജീവിതസങ്കല്പനങ്ങളുമാണ് കൾച്ചർ എന്ന നിലയിൽ ചരിത്രത്തിൽ നിലയുറപ്പിച്ചത്. ഈ ധാരണയെ ഊട്ടിയുറപ്പിക്കുകയാണ് 'Culture is extra ordinary' എന്ന മാത്യു അർനോൾഡിന്റെ നിർവചനം. നിഘണ്ടുക്കളും ഏതാണ്ടിതേ മാതൃകയിലാണ് സംസ്കാരമെന്ന പദത്തിന് അർത്ഥം നല്കിപ്പോന്നതും. ഈ 'സംസ്കാര'നിർമ്മിതിയിൽ തൊഴിലാളികൾക്കും ദലിതർക്കും കറുത്തവർക്കും ട്രാൻസ്ജെൻഡേഴ്സിനും നാട്ടുകലകൾക്കും ജനപ്രിയസാഹിത്യത്തിനുമൊന്നും ഇടമില്ല. ഈ നിർമ്മിതിയോടുള്ള പ്രതികരണമെന്ന നിലയിലാണ് റെയ്മണ്ട് വില്യംസ് 'Culture is Ordinary' എന്നൊരു പ്രതി നിർവചനം അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. ഇങ്ങനെ വരുന്നതോടെ സർവവും സംസ്കാരഭൂമികയ്ക്ക്

അകത്തായി. എല്ലാ പ്രവൃത്തികളും സാംസ്കാരികവൃത്തികളുമായി. Culture is a whole way of life എന്നും നിബന്ധിക്കപ്പെട്ടു.

കൾച്ചറൽ സ്റ്റഡീസ് എന്നത് ഒരു പഠനശാഖയുടെ പേരായി സൂചിപ്പിക്കപ്പെടുന്നുണ്ടെങ്കിലും അതൊരു പ്രയോഗരീതികൂടിയാണെന്ന് തിരിച്ചറിയേണ്ടതുണ്ട്. രീതിശാസ്ത്രം (methodology) എന്ന നിലയിൽ അതിനെ കരുതുന്നതാണ് ഏറെ അഭികാമ്യം. മറ്റു രീതിശാസ്ത്രങ്ങളിൽനിന്ന് ഭിന്നമായി സംസ്കാരപഠനരീതിശാസ്ത്രത്തിന് ചില തുറവികളുണ്ട്. ഇത് അന്തർ വൈജ്ഞാനികമാകുന്നു. നിരവധി സിദ്ധാന്തസമുച്ചയങ്ങളുടെ ഒരു കുടക്കീഴായി ഇന്ന് കൾച്ചറൽ സ്റ്റഡീസ് വികസിച്ചിരിക്കുന്നു. സംസ്കാരപഠനത്തെ ഒരു അടഞ്ഞ വ്യവസ്ഥയായിട്ടല്ല മനസ്സിലാക്കേണ്ടത്. വില്യംസ്, തോംസൺ, ഹൊഗാർട്ട്, ഹാൾ എന്നിവരിൽ തീരുന്നതല്ല, പല മട്ടിൽ തുടരുന്ന ഒരു ജ്ഞാനപദ്ധതിയാണ് കൾച്ചറൽ സ്റ്റഡീസ്. വിവിധ കാലങ്ങളിൽ, വിവിധ പണ്ഡിതരിലൂടെ ആവിഷ്കൃതമായ വിവിധ സൈദ്ധാന്തികസമീക്ഷകൾ സംസ്കാരപഠനം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. വ്യത്യസ്തങ്ങളായ സൈദ്ധന്തിക/ജ്ഞാനസരിത്തുകൾ സംസ്കാരപഠനമെന്ന തുരുത്തിൽ വന്നുചേരുകയാണ്.

സംസ്കാരപഠനത്തിലെ ജ്ഞാനധാരകൾ

സ്വിസ് ഭാഷാശാസ്ത്രജ്ഞനായ ഫെർണന്റ് ഡി സൊസ്യൂറിൽ നിന്നാണ് ഘടനാവാദത്തിന്റെ ആശയങ്ങൾ മുളപൊട്ടുന്നത്. അതുവരെ നിലനിന്നിരുന്ന ധാരണകളിൽനിന്ന് വലിയൊരു വിച്ഛേദം സൊസൂറിന്റെ നിരീക്ഷണങ്ങളിലുണ്ട്. ഭാഷയെ ഒരു ചിഹ്നവ്യവസ്ഥയായി അദ്ദേഹം നോക്കിക്കാണുന്നു. ഭാഷ എന്നത് ഭാഷകർ തമ്മിലുള്ള ഒരു പരസ്പരബോധത്തിൽനിന്നു വരുന്ന ഒരു സംവദനസംഭവമാണെന്ന് അദ്ദേഹം പറയുന്നു. നാം അന്യോന്യം ഉണ്ടാക്കിയെടുത്ത ഒരു ധാരണയാണത്. വാക്കുകൾക്ക് കല്പിക്കപ്പെടുന്ന അർത്ഥം ആരോപിതമാണെന്നും സ്വേച്ഛാനുസാരിയാണെന്നും അദ്ദേഹം പറയുന്നു. ഒരു ട്രാഫിക് സിഗ്നൽ സങ്കല്പിക്കുക. അവിടെ ചുവപ്പ് ലൈറ്റ് കാണുമ്പോൾ വണ്ടി നിർത്തുന്നത് ചുവപ്പിന് വണ്ടി നിർത്തുകയെന്ന സ്വകീയ അർത്ഥമുള്ളതുകൊണ്ടല്ല. ചുവപ്പു ലൈറ്റ് കാണുമ്പോൾ വണ്ടി നിർത്തുകയെന്ന ധാരണ ട്രാഫിക് സിസ്റ്റം രൂപപ്പെടുത്തിയതു കൊണ്ടുമാത്രമാണ്. ഭാഷയും പ്രവർത്തനക്ഷമമാകുന്നത് ഇങ്ങനെയാണ്. ഭാഷയിലെ വാക്കുകളെല്ലാംതന്നെ സൂചകങ്ങളാണെന്നും അവ സൂചിതങ്ങളിലേക്കു നമ്മെ നയിക്കുന്നുവെന്നും സൊസ്യൂർ പറയുന്നു.

1940-50 കളിലെത്തുമ്പോഴക്കും സൊസ്യൂർ മുന്നോട്ടുവെച്ച ഭാഷയെ

മുൻനിർത്തിയുള്ള വിചാരധാരകൾ പിന്നീട്ട മറ്റു വിഷയങ്ങളിലേക്കും പരക്കുന്നുണ്ട്. അത് നരവംശശാസ്ത്രത്തിലും നാടോടിവിജ്ഞാനത്തിലും പ്രയോഗിക്കപ്പെടുന്നു. മറ്റു സാമൂഹ്യശാസ്ത്രവിഷയങ്ങളിലും സൊസ്യൂറിയൻ ഭാഷാദർശനം പഴയകാല ചിന്തകളെ പുനർനിർണയിച്ചു. കാലം പുരോഗമിക്കവേ സൊസ്യൂറിയൻ ഭാഷാദർശനത്തെ പിൻപറ്റിക്കൊണ്ടും അതേസമയം അതിനെ വിമർശിച്ചുകൊണ്ടും പുതിയ പഠിതാക്കൾ രംഗത്തുവരുകയുണ്ടായി - റൊളാങ് ബാർത്ത്, ഴാക് ദറിദ, ലക്കാൻ തുടങ്ങിയവർ. ഒരുപക്ഷേ ആധുനികതയ്ക്കു ശേഷം കടന്നു വന്ന ഇക്കൂട്ടർ പോസ്റ്റ് സ്ട്രക്ചറൽ എന്നോ ഘടനാവാദാനന്തരം എന്നോ വിളിക്കാവുന്ന ചിന്താപദ്ധതി രൂപപ്പെടുത്തുകയായിരുന്നു. ഭാഷയുടെ ഘടനാപരതയെ ലോകത്തെ മൊത്തം കാണാനുള്ള കണ്ണടയായി അവരോധിക്കുന്നു ഈ പുതിയ ചിന്തകർ. ഇങ്ങനെയാവുന്നതോടെ സാഹിത്യവും ഭാഷ തന്നെയാണ് എന്നു വരുന്നു. അതായത് ഭാഷയെ മുൻനിർത്തി മുമ്പ് സൂചിപ്പിച്ച പല കാര്യങ്ങളും സാഹിത്യത്തിനും ബാധകമാണ് എന്നു സാരം. സാഹിത്യത്തിന് പുറത്തുള്ള കാര്യങ്ങളെ മനസിലാക്കാനും പോസ്റ്റ് സ്ട്രക്ച്ചറൽ അവബോധം ഉപയോഗിക്കാമെന്നും വന്നു.

ഭാഷോന്മുഖത (linguistic turn) യാണ് കൾച്ചറൽ സ്റ്റഡീസിന്റെ ഒരു പരിപ്രേക്ഷ്യം എന്നു പറയാം. മറ്റൊന്ന് സാംസ്കാരികാഭിമുഖ്യം (cultural turn) ആണ്. ഇവയ്ക്കു സമാന്തരമായി, പല കാലത്തായി, പല സ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്നായി വ്യത്യസ്തമായ ചില ആശയധാരകൾ കൂടി കൾച്ചറൽ സ്റ്റഡീസിലേക്ക് വന്നു ചേരുന്നുണ്ട്. റഷ്യയിലെ മോസ്കോ ലിംഗ്വിസ്റ്റിക് സർക്കിളിന്റെ ഭാഗമായ റോമൻ യാക്കോബ്സനെ പോലുള്ളവരുടെ ചിന്താധാര ഇതിൽ പ്രധാനമാണ്. കൊളോണിയൽ ആധുനികതയുടെ പ്രത്യേകിച്ച് യൂറോപ്യൻ ആധുനികതയുടെ പ്രധാനപ്പെട്ട മൂന്ന് സൈദ്ധാന്തികരാണ് ഫ്രോയ്ഡ്, നീഷെ, കാറൽമാക്സ് എന്നിവർ. മാർക്സ് മുന്നോട്ടുവെച്ച ക്ലാസിക്കൽ മാർക്സിസ്റ്റ് പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തിന്റെ ഭാഗമാണ് അടിത്തറ - മേൽപ്പുര (base-super structure) വാദം. സമൂഹമെന്ന അടിത്തറയ്ക്കു മേൽ കെട്ടിപ്പണിയുന്ന മേൽപ്പുരകളാണ് സാഹിത്യാദികലകൾ. മേൽപ്പുരയെ സ്വാധീനിക്കുന്നത് അടിത്തറയാണെന്നും അതാകട്ടെ സമ്പദ് വ്യവസ്ഥ, ഉല്പാദനവിതരണസമ്പ്രദായം എന്നിവയ്ക്കനുസരിച്ച് ചലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുവെന്നും സൈദ്ധാന്തികമായി വിശദീകരിക്കപ്പെട്ടു. ഈ വാദപ്രകാരം മേൽപ്പുരയ്ക്ക് സ്വകീയമായ സ്വാതന്ത്ര്യമില്ല. ഇതിനോട് നവമാർക്സിയനായ അന്റോണിയോ ഗ്രാംഷി കലഹിക്കുന്നു. അടിത്തറ മേൽപ്പുരയെ സ്വാധീനിക്കുന്നതുപോലെ മേൽപ്പുരയും അടിത്തറയെ

സ്വാധീനിക്കാമെന്ന് അദ്ദേഹം സിദ്ധാന്തിച്ചു. മേൽപ്പുരയ്ക്ക് സ്വകീയമായ നില നിൽപ്പുണ്ട് എന്നുവന്നു. കലയ്ക്കും സാഹിത്യത്തിനും സംസ്കാരത്തിനും ഒരു സ്വകീയത ഉണ്ടെന്നാണ് ഇതിനർത്ഥം. ഈ നവമാർക്സിയൻ ചിന്താഗതിയും കൾച്ചറൽ സ്റ്റഡീസിലേക്ക് ഒഴുകിയെത്തി.

ജർമ്മനിയിലെ ഫ്രാങ്ക്ഫർട്ട് സ്കൂളിൽനിന്നുള്ള ചിന്തകൾ സംസ്കാരപഠനം പിൻപറ്റുന്നുണ്ട്. സംസ്കാരവ്യവസായം (culture industry) എന്ന താക്കോൽ സങ്കല്പനം ഇതിൽ പ്രധാനമാണ്. വ്യവസായവൽക്കരണം, കച്ചവടതന്ത്രങ്ങൾ, പുതിയ സാമ്പത്തിക നയങ്ങൾ, മുതലാളിത്തം എന്നിവയെല്ലാം എങ്ങനെയാണ് സംസ്കാരത്തെ വിൽപനച്ചരക്കാക്കി മാറ്റുന്നതെന്ന് ഇവിടെ അന്വേഷിക്കപ്പെടുന്നു. പൈതൃകം (heritage) വിൽപനമൂല്യമുള്ള പൈതൃകവ്യവസായം (heritage industry) ആയി മാറുന്നതിന്റെ രാഷ്ട്രീയ യുക്തികൾ ചർച്ചാവിഷയമായിത്തീരുന്നു.

ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ആരംഭിച്ച് യൂറോപ്പിലെ പല പ്രവശ്യകളിലേക്ക് പടരുകയും ചെയ്ത കൾച്ചറൽ സ്റ്റഡീസ് എന്ന ജ്ഞാനസംരംഭം അമേരിക്കയിലും എത്തുന്നുണ്ട്. പോപ്പുലർ കൾച്ചറൽ സ്റ്റഡീസ് അഥവാ ജനപ്രിയസംസ്കാരം എന്ന നിലയിലാണ് അവിടെ അതിനു വേരോട്ടമുണ്ടായത്. പാശ്ചാത്യ ആധുനികത മനുഷ്യനെ കേന്ദ്രസ്ഥാനത്ത് അവരോധിക്കുകയും മാനവികതാവാദം മുന്നോട്ടുവെയ്ക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പരികല്പിതമായ മനുഷ്യൻ ആരെന്ന് ആരാഞ്ഞാൽ നാം കണ്ടെത്തുന്ന ഉത്തരം ‘വെള്ളക്കാരനായ പുരുഷൻ’ എന്നാവും. ആധുനികത സമ്മാനിച്ച മനുഷ്യസങ്കല്പത്തിന് വർണവും ലിംഗവും മതവുമെല്ലാമുണ്ടായിരുന്നുവെന്ന് സാരം. വെളുത്തവർ, മഞ്ഞനിറമുള്ളവർ, ചുവന്ന നിറമുള്ളവർ, കറുത്തവർ എന്നിങ്ങനെയുള്ള മനുഷ്യസങ്കല്പം പാശ്ചാത്യ ആധുനികത ഉല്പാദിപ്പിച്ചതായി കാണാം. വെളുത്തവർ സംസ്കാരസമ്പന്നരാണെന്നും മഞ്ഞനിറക്കാർ സാംസ്കാരികശേഷി കുറഞ്ഞവരാണെന്നും ചുവന്ന നിറക്കാർ സംസ്കാരഹീനരാണെന്നും കറുത്തവർഗക്കാർ സാംസ്കാരികഭൂമികയിലേക്ക് ഒരിക്കലും കടന്നുവരാൻ കഴിയാത്ത ഹീനജന്മങ്ങളാണെന്നുമുള്ള ധാരണ ദാർശനികമായി ആഖ്യാനം ചെയ്യപ്പെട്ടു. വെളുത്തവരുടെ ഉന്നമനത്തിനുവേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കേണ്ട ബാധ്യത കറുത്ത വർഗക്കാർക്കുണ്ടെന്ന ധാരണകൂടി പ്രക്ഷേപിക്കപ്പെട്ടു. ആധുനികതയിലെ പ്രധാന ദാർശനികനായ ഇമ്മാനുവൽ കാന്റും ഈ ആശയാവലി പിൻപറ്റുന്നതു കാണാം. യൂറോപ്യൻ ആധുനികത മുന്നോട്ടുവെച്ച ഈ മനുഷ്യസങ്കല്പം പിന്നീട് ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടുന്നുണ്ട്.

ഇതുമായി ചേർത്തുവെച്ചുകൊണ്ട് പോസ്റ്റ് കൊളോണിയലിസം എന്ന വിമർശധാരയെ മനസ്സിലാക്കാനാവും.

ആഫ്രിക്ക, ഇന്ത്യയടക്കമുള്ള മൂന്നാംലോക/കോളനിരാജ്യങ്ങൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽനിന്ന് കൊളോണിയലിസത്തിനെതിരെ ഉയർന്നുവന്ന വാദഗതികളാണ് പോസ്റ്റ് കൊളോണിയലിസമായി വികസിച്ചത്. ആധുനികതയുടെ വിമർശനം എന്ന നിലയിൽ രൂപംകൊണ്ട ഈ ബദൽചിന്തകൾ സംസ്കാരപഠനത്തിലേക്കും കടന്നുവന്നു. പാശ്ചാത്യസംസ്കാരം എല്ലാക്കാലവും പുരുഷനു മാത്രം പ്രാധാന്യം നൽകിപ്പോരുന്നുവെന്ന യാഥാർത്ഥ്യത്തെ തുറന്നുകാട്ടിക്കൊണ്ട് സ്ത്രീകളുടെ അവകാശത്തെയും സ്ത്രീസ്വത്വത്തെയും മുഖ്യധാരാസംവാദത്തിലേക്ക് ആനയിച്ച ഫെമിനിസത്തിന്റെ കൺവഴികളും കാഴ്ച്ചവട്ടങ്ങളും സംസ്കാരപഠനത്തിൽ പ്രധാനമായിത്തീർന്നു. ലിംഗപദവി എന്നതു ജൈവികമല്ലെന്നും സാമൂഹ്യമായി നിർവചിക്കപ്പെടുന്നതാണെന്നും പ്രകടനാത്മകത (performativity) യിലൂടെയാണ് ലിംഗകർതൃത്വങ്ങൾ രൂപപ്പെടുന്നതെന്നും മറ്റുമുള്ള ജൂഡിത് ബർട്ലറുടെ നിരീക്ഷണങ്ങൾ സംസ്കാരപഠനമേഖലയിലെ തിളക്കമുള്ള സൈദ്ധാന്തികനിലകളാണ്. പുരുഷനോട്ടമാണ് സിനിമ നടത്തുന്നതെന്നും ആണിനുവേണ്ടിയുള്ള ദൃശ്യഹർഷമാണ് ചലച്ചിത്രം ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നതെന്നുമുള്ള ലോറ മുൾവേയുടെ ചിന്തകളും ഇതിനോട് ചേർത്തുവെയ്ക്കാം.

ആധുനികതാവിമർശനത്തിലെ മറ്റൊരു പ്രധാന ചർച്ചാവിഷയം ആധുനികത മുന്നോട്ടുവെച്ച വികസനസങ്കല്പമാണ്. ആധുനികത പ്രകൃതിയെ അപരവൽക്കരിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. ആയതിനാൽത്തന്നെ ആധുനികതാവിമർശനം പ്രകൃതിയെ വീണ്ടെടുക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ടേയിരിക്കും. പ്രകൃതിയുടെ ഭാഗമാണ് മനുഷ്യൻ. മനുഷ്യന്റെ കേവല പശ്ചാത്തലമല്ല പ്രകൃതി. നവീനമായ ഈ പ്രകൃതിദർശനത്തിൽനിന്ന് ഉടലെടുക്കുന്ന ഇക്കോ ക്രിട്ടിസിസം എന്ന ആശയധാരയും കൾച്ചറൽ സ്റ്റഡീസിലേക്കെത്തുന്നുണ്ട്. വെള്ളക്കാരന്റെ വരേണ്യ വംശീയബോധത്തിനെതിരെ ഉരുവംകൊണ്ട black aesthetics, കറുപ്പിന്റെ ശക്തിയും അഴകും എടുത്തു കാട്ടി. ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു കിടക്കുന്ന കീഴാള പഠനവും (Subaltern Studies) ഇന്ത്യയിലെ ജാതിവ്യവസ്ഥയോടുള്ള പ്രതികരണമെന്നനിലയിൽ രൂപപ്പെടുകയും ഒരു ബദൽ വൈജ്ഞാനികധാരയായി മാറിത്തീരുകയും ചെയ്ത ദലിത് പഠനവും (Dalit Studies) സ്വാഭാവികമായും കൾച്ചറൽ സ്റ്റഡീസിന്റെയും ഭാഗമായിത്തീർന്നു.

ഇങ്ങനെ വിവിധ വൈജ്ഞാനികധാരകളിൽനിന്നും രാഷ്ട്രീയനീക്കങ്ങളിൽനിന്നും വിവിധ കാലങ്ങളിൽ, വിവിധ സ്ഥലങ്ങളിൽനിന്ന് വന്നുചേർന്നതും വന്നുചേരുന്നതുമായ നോട്ടപ്പാടുകളുടെ സംഘാതത്തെയാണ് സംസ്കാരപഠനം എന്നു വിളിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ കൾച്ചറൽ സ്റ്റഡീസ് എന്നത് ഇന്റർ ഡിസിപ്ലിനറി ആണ്. അപനിർമ്മാണത്തിന്റെ, ചിഹ്നവിജ്ഞാനീയത്തിന്റെ, ഇക്കോ ക്രിട്ടിസിസത്തിന്റെ, സബാൾട്ടേൺ സ്റ്റഡീസിന്റെ, പോപ്പുലർ കൾച്ചറിന്റെ, സ്ത്രീവാദത്തിന്റെയുമൊക്കെ ആശയങ്ങളും പരികല്പനകളും ഇവിടെ കലർന്നൊഴുകുന്നുണ്ട്.

മൂന്നാം ലോകരാജ്യങ്ങളിലെ സംസ്കാരപഠനം മറ്റൊരു സുപ്രധാന കാര്യം കൂടി അവതരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. സംസ്കാരം എന്നത് നിലനിൽക്കുന്നത് മാത്രമല്ല, ഉണ്ടാക്കിയെടുക്കേണ്ടതു കൂടിയാണ് എന്ന വാദമാണത്. പ്രാദേശികചരിത്രപഠനം എന്ന വിജ്ഞാനശാഖയുടെ സമീപനങ്ങൾ ഇതോടെ കൂടുതൽ അർത്ഥവത്തായിത്തീരുന്നുണ്ട്. History from high എന്ന പരമ്പരാഗത ചരിത്രവീക്ഷണഗതിക്കു പകരം History from below എന്ന നിലപാട് ഇവിടെ സ്വീകരിക്കപ്പെടുന്നു. നാട്ടറിവിന്റെ വിവിധ കൈവഴികൾ ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് ജനകീയചരിത്രം നിർമ്മിക്കാനുള്ള പരിശ്രമമാണത്. മുഖ്യധാരാചരിത്രം ചരിത്രരചനയ്ക്കായി അവലംബിക്കുന്ന ചില സ്രോതസ്സുകളുണ്ട്. പുരാവസ്തുക്കൾ, പുരാരേഖകൾ, വരമൊഴിസാഹിത്യരചനകൾ എന്നിവയാണവ. പുരാവസ്തുക്കൾ അവശേഷിപ്പിക്കാനോ പുരാരേഖകളിൽ ഇടം നേടാനോ സാഹിത്യമണ്ഡലത്തിൽ കടന്നുചെല്ലാനോ കഴിയാത്ത ബഹുഭൂരിപക്ഷം ജനതയ്ക്ക് ചരിത്രമില്ലാതെ വരുന്നു. ചരിത്രത്തിനു പുറത്തായവരുടെ ചരിത്രം സംരചിക്കാൻ പുതിയ അവലംബങ്ങളും സ്രോതസ്സും ആവശ്യമാണ്. ഈ വിടവാണ് പ്രാദേശികചരിത്രപഠനവും വാമൊഴിചരിത്രപഠനവും ഒരു പരിധിവരെ ഫോക്‌ലോർപഠനവും പൂരിപ്പിക്കൻ ശ്രമിക്കുന്നത്.

ഇത്തരം അറിവടയാളങ്ങളെ മുൻനിർത്തി ഒരു കവിതയെ, ഒരു ചിത്രത്തെ, ഒരു സിനിമയെ വിവരിക്കാനും വ്യാഖ്യാനിക്കാനും അപനിർമിക്കാനും കഴിയുമോ എന്നതാണ് പ്രധാനം. സാധ്യമെങ്കിൽ അതിനെ സംസ്കാരപഠനപ്രയോഗമായി (cultural studies practice) മനസ്സിലാക്കാം. ഈ പഠനപ്രയോഗത്തിന്റെ പ്രത്യേകത പാഠ്യവസ്തുവിനെ നാം രാഷ്ട്രീയവൽക്കരിക്കുന്നു എന്നതാണ്. ഒരു പാഠം സംവഹിക്കുന്ന നിരവധിയായ ഘടകങ്ങളെ പുന:പരിശോധിക്കുകയും അവയെ അങ്ങനെയാക്കി നിലനിർത്തുന്ന സാമൂഹികബന്ധങ്ങളെയും അധികാരപ്രയോഗങ്ങളെയും തുറന്നു കാട്ടുകയുമാണ്

'രാഷ്ട്രീയവൽക്കരിക്കുക' എന്നതിന്റെ ലളിതമായ അർത്ഥം. പാഠത്തിന്റെ പോയറ്റിക്സും പൊളിറ്റിക്സും തുറന്നുകാട്ടാനുള്ള പരിശ്രമമാണ് സംസ്കാരപഠനമെന്നു പറയാം. മലയാളപഠനമണ്ഡലത്തിൽ സംസ്കാരപഠനമെന്ന സംജ്ഞ നാം പ്രയോഗിച്ചു തുടങ്ങിയിട്ട് വളരെക്കാലമായില്ലെങ്കിലും 1983-ൽ പുറത്തിറങ്ങിയ 'കലാവിമർശം: മാർക്സിസ്റ്റ് മാനദണ്ഡം' എന്ന പുസ്തകം സംസ്കാരപഠനപരമായ നിരീക്ഷണങ്ങളാണ് അവതരിപ്പിച്ചത്.

സംസ്കാരപഠനം തുറന്നുതരുന്ന ജ്ഞാനവെളിച്ചത്തെ പരമാവധി പ്രയോജനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ഫോക്‌ലോറുകളെ വിവരിക്കാനും വ്യാഖ്യാനിക്കാനും വിമർശിക്കാനും ഗവേഷകർക്കാവണം. ഇങ്ങനെ വരുന്നതോടെ ഗവേഷണോദ്യമം ജനസംസ്കാരപഠനമായി (Folk Cultural Studies) വികസിക്കും.

ഗ്രന്ഥസൂചി

1. Handoo, Jawaharlal & Anna-Leena Siikala, 1999, *Folklore and Discourse*, Zooni Publications, Mysore.
2. Handoo, Lalitha & Ruth . B. Bottigheimer,1999, *Folklore and Gender,*Zooni Publications, Mysore.
3. Adorno, T.W., 1991, The Culture Industry: Selected Essays on Mass Culture (ed.), J.M. Bernstein. London: Routledge.
4. Althusser, Louis,"Ideology and Ideological State Apparatuses." Trans. Brewster, Ben. Lenin and Philosophy and Other Essays. New York: Monthly Review Press, 1971. 121-76.
5. Baldwin, E., 2004, Introducing Cultural Studies, New York: Pearson/ Prentice Hall.
6. Barker, M. & Beezer, A., 1992, Reading into Cultural Studies, London: Routledge.
7. Ben-Amos, Dan, 1992, *Folk Lore, Cultural Performances and Popular Entertainments* (Edited by Richard Bouman), Oxford University Press.
8. Benjamin, W., 1968, Illuminations, New York: Schocken Books.
9. Bennett T., L. Grossberg, and M. Morris., 2005, New Keywords: A Revised Vocabulary of Culture and Society, Malden, MA: Blackwell.
10. Brantlinger, P., 1990, Crusoe's Footsteps: Cultural Studies in Britain and America, New York: Routledge.
11. Butler, Judith. Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity. New York: Routledge, 1990.

12. Chaney, D., 1994, The Cultural Turn: Scene Setting Essays on Contemporary Cultural Theory, London: Routledge.

13. Collins, R. et al. (eds.), 1986, Media Culture and Society: A Critical Reader, London: Sage.

14. Collins,J., 1989, Uncommon Cultures: Popular Culture and Post-modernism, London: Routledge.

15. Davies, I., 1995, Cultural Studies and Beyond: Fragments of Empire, London: Routledge.

16. Dorson, Richard, M., 1972, *Folklore and Folklife*, University of Chicago Press, Chicago Oxford University Press.

17. Dundes, Alan, 1965, *The Study of Folklore*, Pretence Hall.

18. Dundes, Alan, 1975, *Analytical Essays in Folklore*, The Hauge, Mauton.

19. Dundes, Alan, 1980, *TInterpreting Folklore*, Indiana University Press, Bloomingtong.

20. During, S. (ed.), 1993, The Cultural Studies Reader, London: Routledge.

21. During, S., 2005, Cultural Studies: A Critical Introduction, London; New York: Routledge.

22. Eagleton, Terry. The Idea of Culture. Malden, MA: Blackwell Publishing, 2000.

23. Easthope, A., 1991, Literary into Cultural Studies, London: Routledge.

24. Gramsci,A., 1985, Selection from Cultural Writings, London: Lawrence and Wishart.

25. Grossberg, L. et al. (eds.), 1992, Cultural Studies, London: Routledge.

26. Hall S., 1997, Representation: Cultural Representations and Signifying Practices, London: Sage.

27. Hoggart, R., 1970, "Contemporary Cultural Studies: An Approach to the Study of Literature and Society." in Contemporary Criticism, Stratford-upon-Avon Studies, 12. London: Edward Arnold.

28. Jenks, C., 1993, Culture, London: Routledge.

29. Loomba, A., 2005, Colonialism/Postcolonialism, London; New York: Routledge.

30. Sardar, Z. & Van Loon, B., 1999, Introducing Cultural Studies, Cambridge, UK: Icon.

31. Storey,J. (ed.), 1994, Cultural Theory and Popular Culture: A Reader, Hemel Hempstead: Harvester Wheatsheaf.

32. Williams, R., 1958, Culture and Society: 1780-1950, London: Chatto and Windus.

33. Williams, R., 1975, Television: Technology and Cultural Form, New York: Schocken Books.

34. Williams,R.,1976, Keywords:A Vocabulary of Culture and Society, New York: Oxford University Press.

35. അജു കെ. നാരായണൻ, 2020, ചുട്ടെഴുത്തുകൾ, സാഹിത്യപ്രവർത്തകസഹകരണ സംഘം, കോട്ടയം

36. അജു കെ. നാരായണൻ, 2012, ഫോക്‌ലോർ:പാഠങ്ങൾ, പഠനങ്ങൾ, സാഹിത്യപ്രവർത്തകസഹകരണസംഘം, കോട്ടയം

37. അജു കെ. നാരായണൻ, ചെറി ജേക്കബ് കെ., 2012, പലവക: സംസ്കാരപഠനങ്ങൾ, സാഹിത്യപ്രവർത്തക സഹകരണസംഘം, കോട്ടയം.

38. അജു കെ. നാരായണൻ, ചെറി ജേക്കബ് കെ., 2016,സിനിമ മുതൽ സിനിമവരെ, സാഹിത്യപ്രവർത്തക സഹകരണസംഘം, കോട്ടയം.

39. ഒരു സംഘം ലേഖകർ, 2007, സംസ്കാരപഠനം, ചരിത്രം, സിദ്ധാന്തം, പ്രയോഗം, മലയാളപഠനസംഘം, കാലടി.

40. ഭക്തവത്സല റെഡ്ഡി, എൻ, ഡോ., (എഡി) 2004, ഫോക്‌ലോർപഠനം: സിദ്ധാന്തതലം, കറന്റ് ബുക്സ്, കോട്ടയം.

41. രവീന്ദ്രൻ, പി.പി., 2002, സംസ്കാരപഠനം: ഒരാമുഖം, കോട്ടയം, ഡി.സി.ബുക്സ്.

42. രാഘവൻ പയ്യനാട്,1999, ഫോക്‌ലോർ സങ്കേതങ്ങളും സങ്കല്പനങ്ങളും, ഫോക്‌ലോർ ഫെലോസ് ഓഫ് മലബാർ ട്രസ്റ്റ്, പയ്യന്നൂർ.

43. രാഘവൻ പയ്യനാട്, 1997, ഫോക്‌ലോർ, കേരളഭാഷാഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, തിരുവനന്തപുരം

44. രാമചന്ദ്രൻ, ടി.കെ. (എഡി.), 2012, കലാവിമർശം മാർക്സിസ്റ്റ് മാനദണ്ഡം, തിരുവനന്തപുരം, ചിന്ത.

45. സ്കറിയാ സക്കറിയാ, 2001 മെയ്-ജൂൺ, സമകാലികസംസ് കാരപഠനത്തിന് ഒരു മുഖവുര, മതവും ചിന്തയും, ആലുവ, പൊന്തി ഫിക്കൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്.

46. ഷാജി ജേക്കബ്, 2009, ജനപ്രിയസംസ്കാരം: ചരിത്രവും സിദ്ധാന്തവും, കോഴിക്കോട്, മാതൃഭൂമി ബുക്സ്.

47. യേശുദാസൻ, ടി.എം., 2011, ബലിയാട്ടുകളുടെ വംശാവലി, തിരുവനന്തപുരം, പ്രഭാത് ബുക്സ്.

ajuknarayanan@gmail.com